

STATSMINISTERIET

Dato: 4. februar 2009

Statsminister Anders Fogh Rasmussens svar på spørgsmål nr. 1-9 (L 1 – Forslag til lov om ændring af tronfølgeloven) stillet af Det Politisk-Økonomiske Udvalg.

Spørgsmål 1:

»Når statsministeren mener, at det er vigtigt med en tronfølgelov, der giver Folketinget mulighed for at afvise, at en konge eller regerende dronning kan gifte sig med den, han eller hun måtte ønske, vil ministeren så give eksempler på tilfælde, hvor en sådan regel kan blive brugt?«

Svar:

Tronfølgelovens § 5, stk. 2, som kræver Folketingets samtykke til kongens indgåelse af ægteskab, blev indsat i tronfølgeloven i 1953. Det fremgår af forarbejderne, at bestemmelsen er motiveret ved, at kongens eller den regerende dronnings ægteskab er et spørgsmål, som kan få vidtrækkende statsretlige og politiske konsekvenser. Dette gælder ikke mindst de tilfælde, hvor en konge eller regerende dronning måtte indgå ægteskab med en regent eller tronarving i et fremmed land.

Bestemmelsen har således bl.a. sammenhæng med grundlovens § 5, hvoraf det fremgår at kongen ikke uden Folketingets samtykke kan være regent i andre lande.

Spørgsmål 2:

»Det ønskes i forlængelse af spørgsmål 1 begrundet, hvorfor det fastholdes, at en arving til tronen skal spørge kongen eller den regerende dronning om tilladelse til ægteskab, og at manglende samtykke medfører, at arveretten mistes?«

Svar:

Det er regeringens opfattelse, at bestemmelserne om samtykke til, at kongen (eller den regerende dronning) og tronarvinger indgår ægteskab, bør opretholdes af principielle grunde.

Det henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. 1, jf. ovenfor.

Spørgsmål 3:

»Kan det tænkes, at en konge eller regerende dronning eller arving til tronen kan få nej til et ønsket ægteskab, hvis den ønskede ægtefælle ikke er medlem af folkekirken men f.eks. muslim, tilhænger af jødedommen eller ikke-troende?«

Svar:

Det fremgår af grundlovens § 6, at kongen skal høre til den evangelisk-lutherske kirke. Tilhørsforholdet udgør en betingelse for overtagelse af tronen, og gælder alene kongen eller den regerende dronning.

Spørgsmålet om, hvorvidt kongens eller den regerende dronnings ægtefælle skal høre til den evangelisk-lutherske kirke reguleres ikke af grundloven og har ikke været aktuelt i praksis.

Spørgsmål 4:

»Hvorfor opretholdes bestemmelsen om, at der er forskel på børn, der fødes inden for eller uden for ægteskab, hvilket bringer mindelser om gamle dages opdeling i ægte og uægte børn?«

Svar:

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger til L 1, er formålet med lovforslaget at ophæve den fortrinsstilling, som tronfølgeloven af 1953 giver mandlige arveberettigede, idet tronfølgeloven i øvrigt foreslås videreført i sin nuværende udformning bortset fra enkelte sproglige justeringer. Yderligere indholdsmæssige ændringer af tronfølgeloven falder således uden for regeringens sigte med lovforslaget.

Hertil kan føjes, at regeringen finder, at opretholdelse af kravet om, at arveret til tronen alene tilkommer børn født i lovligt ægteskab, er bedst stemmende med de grundlæggende principper for et monarki med en tronfølgeordning, hvor den ældste blandt i øvrigt ligestillede arveberettigede automatisk har fortrinsret.

Spørgsmål 5:

»Hvorfor skal også børn af forældre, der gifter sig uden kongens tilladelse, jf. tronfølgelovens § 5 straffes i form af mistet arveret?«

Svar:

Bestemmelsen om virkningen af, at en til tronen arveberettiget person indgår ægteskab uden kongens (eller den regerende dronnings) samtykke, er en naturlig konsekvens af samtykkekravet.

Med hensyn til regeringens holdning til samtykkekravet henvises til besvarelserne af spørgsmål nr. 1, 2 og 4 ovenfor.

Spørgsmål 6:

»Hvorfor er ændringen af brugen af ordet "kongen" ikke ændret konsekvent til "kongen eller den regerende dronning"?«

Svar:

Lovforslaget tilsigter konsekvent at ændre "kongen" til "kongen eller den regerende dronning".

Udtrykket "kongen" anvendes i den gældende tronfølgelovs § 2, stk. 1 og 2, § 3, 1. og 2. pkt., § 5, stk. 2 og 3, og § 6.

Lovforslaget ændrer tronfølgelovens udtryk "kongen" til "kongen eller den regerende dronning" på følgende måde:

- § 2, stk. 1: lovforslagets § 1, nr. 1
- § 2, stk. 2: lovforslagets § 1, nr. 2
- § 3, 1. og 2. pkt.: lovforslagets § 1, nr. 3
- § 5, stk. 2: lovforslagets § 1, nr. 5
- § 5, stk. 3: lovforslagets § 1, nr. 2
- § 6: lovforslagets § 1, nr. 2

Spørgsmål 7:

»Hvorfor er det opretholdt, at et ældre barn går forud for et yngre i arvefølgen? «

Svar:

Det henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 4, jf. ovenfor.

Spørgsmål 8:

»Hvor mange personer skal bede om kongens tilladelse forud for indgåelse af ægteskab, jf. tronfølgelovens § 5?«

Svar:

Kongens tilladelse skal indhentes, når personer, der er arveberettiget til tronen, ønsker at indgå ægteskab.

Spørgsmål 9:

»Hvor mange personer (antal og navne) er arveberettiget til den danske trone, jf. tronfølgelovens § 1, der ikke foreslås ændret ved L 1, så der fortsat tales om arvinger inden for kong Christian X og dronning Alexandrines efterslægt, og hvor mange personer (antal og navne) er arveberettiget til tronen efter tronfølgelovens § 3 og 4?«

Svar:

./. Der henvises til vedlagte bilag 1, som er en udskrift af Glücksborgernes stamtræ.